

**ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องภาษีของผู้เสียภาษีต่อ
การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
กรณีศึกษา : สำนักงานสรรพากรพื้นที่บุรีรัมย์**

**Relations Between the Knowledge about Tax of Taxpayers
to Separate Filing of the Personal Income Tax
Case Study : Buriram Area Revenue Office**

ฐาภากร นพตลุง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาถึงความรู้เรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และ 2) เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ของความรู้เรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในสำนักงานสรรพากรพื้นที่บุรีรัมย์ ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ที่เข้ามาใช้บริการ ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเมืองบุรีรัมย์ โดยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของ Taro Yamane เป็นจำนวน 391 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 1) การเปิดรับสื่อเรื่องภาษี 2) การทำความรู้จักเรื่องภาษี 3) การเข้าใจความหมายของภาษี 4) การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด. 90, 91 และ 94) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย สรุปได้ว่า

1. ผลการศึกษาถึงความรู้เรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในสำนักงานสรรพากรพื้นที่บุรีรัมย์ ด้านการรับรู้เรื่องภาษีอากร ลำดับแรกได้แก่ การเปิดรับสื่อเรื่องภาษี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ลำดับรองลงมาได้แก่ การทำความรู้จักเรื่องภาษี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และลำดับสุดท้ายได้แก่ การเข้าใจความหมายของภาษี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2. ผลการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของความรู้เรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.90, 91 และ 94) ในสำนักงานสรรพากรพื้นที่บุรีรัมย์ พบว่าทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยลำดับแรกได้แก่ การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.90, 91 และ 94) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเปิดรับสื่อเรื่องภาษี ของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับปานกลาง ลำดับรองลงมาได้แก่ การทำความรู้จักเรื่องภาษี ของผู้เสียภาษีเงินได้

บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับปานกลาง และลำดับสุดท้ายได้แก่ การเข้าใจความหมายของภาษีของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.1

คำสำคัญ: การเปิดรับสื่อเรื่องภาษี การทำความรู้จักเรื่องภาษี การเข้าใจความหมายของภาษี การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the Knowledge about Tax of taxpayers to Separate Filing of the Personal Income Tax and relations between the knowledge about Tax of taxpayers to Separate Filing of the Personal Income Tax in Buriram Area Revenue Office. The sample were 391 taxpayers to join in the service at Buriram Area Revenue Office selected by using 'Yamane's formula' for calculating the sample size. A structural questionnaire was used to collect data from 1 issue:

1) Exposure Stage of media for Tax 2) Get to know about Tax 3) Understanding Tax
4) Relations Between the Knowledge about Tax of Taxpayers. Statistics used was Cronbach's Alpha Coefficient and Pearson's Correlation Coefficient.

The research findings revealed as follows:

1. The majority of the respondents' opinions towards the level of Exposure Stage of media for Tax was at a high level ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.76). Get to know about Tax was at a high level ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.85). Understanding Tax was at a high level ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.77).

2. Analysis revealed that a Relations Between the Knowledge about Tax of Taxpayers to Separate Filing of the Personal Income Tax, Case Study : Buriram Area Revenue Office was at a high level ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.57) by Personal Income Tax have positive correlations with Exposure Stage of media for Tax was moderate ($r = 0.380$) a significant is 0.1, Get to know about Tax was moderate ($r = 0.364$) a significant is 0.1 and Understanding Tax was moderate ($r = 0.337$) a significant is 0.1.

Keywords: Exposure Stage of media for Tax, Get to know about Tax, Understanding Tax, Relations Between the Knowledge about Tax of Taxpayers

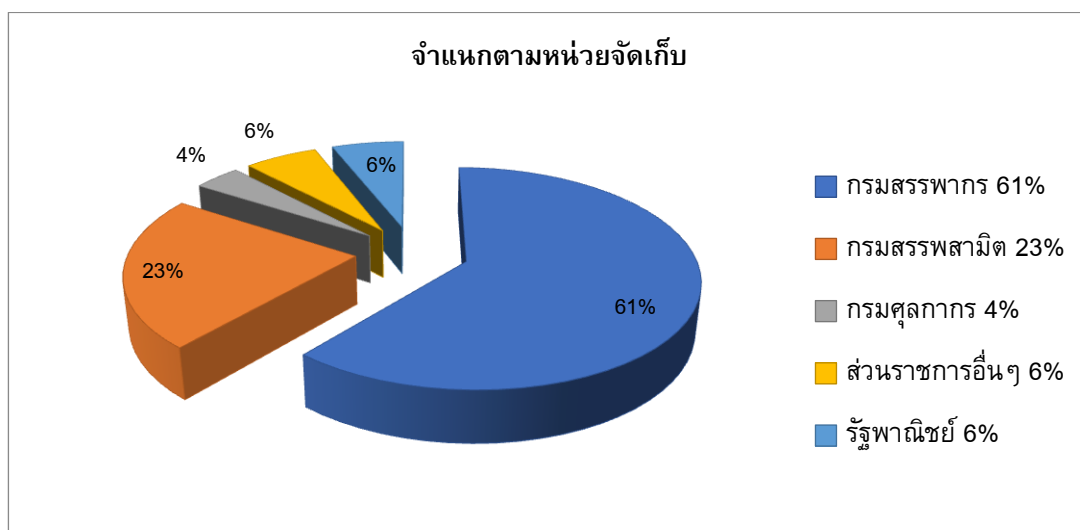
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐบาลในปัจจุบันมีหน้าที่หลายประการในการให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข รัฐบาลจึงจำเป็นต้องเก็บภาษีอากรเพื่อหารายได้ให้กับประเทศเพื่อให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายตามภารกิจของรัฐบาล ภาษีอากรยังเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลในการกระจายรายได้ ส่งเสริมความเจริญเติบโตธุรกิจการค้า รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ช่วยควบคุมการบริโภคของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หรือเพื่อสนองนโยบายบางประการของรัฐบาล (ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร, 2565)

กรมสรรพากรมีภารกิจเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี การเสนอแนะ และการใช้นโยบายทางภาษีอากร เพื่อให้ได้ภาษีตามเป้าหมายอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และเกิดความสนใจในการเสียภาษี โดยกรมสรรพากรเป็นหน่วยงานจัดเก็บรายได้ที่สำคัญของรัฐบาล มีการจัดเก็บรายได้ที่สูงสุดคิดเป็นร้อยละ 61 ของรัฐบาลตามภาพ 1

ภาพ 1 ประมาณการรายได้สุทธิ จำแนกตามหน่วยงานที่จัดเก็บ ปีงบประมาณ 2566

ที่มา. จาก สถิติทางการคลังในปีงบประมาณ 2566 (www.bb.go.th, www.pdmo.mof.go.th)

สำนักงานสรรพากรพื้นที่บุรีรัมย์ เป็นหน่วยจัดเก็บหนึ่งในจังหวัดบุรีรัมย์ ที่เป็นส่วนหนึ่งของกรมสรรพากร โดยแบ่งส่วนราชการแยกย่อยออกเป็น 19 สาขา ภายในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยแบ่งสาขาเพื่อกระจายการจัดเก็บภาษีอากรให้ได้อย่างทั่วถึงภายในจังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ สรรพากรพื้นที่สาขาเมืองบุรีรัมย์, สรรพากรพื้นที่สาขาคูเมือง, สรรพากรพื้นที่สาขากระสัง, สรรพากรพื้นที่สาขานางรอง, สรรพากรพื้นที่สาขาหนองกี่, สรรพากรพื้นที่สาขาหนองหงส์, สรรพากรพื้นที่สาขาบ้านกรวด, สรรพากรพื้นที่สาขาละหานทราย, สรรพากรพื้นที่สาขาห้วยราช, สรรพากรพื้นที่สาขาประโคนชัย, สรรพากรพื้นที่สาขาพุทไธสง, สรรพากรพื้นที่สาขาสตึก, สรรพากรพื้นที่สาขาลำปลายมาศ, สรรพากรพื้นที่สาขาปะคำ, สรรพากรพื้นที่สาขาชำนิ,

สรรพากรพื้นที่สาขาบ้านใหม่ไชยพจน์, สรรพากรพื้นที่สาขาโนนดินแดง, สรรพากรพื้นที่สาขา
นาโพธิ์, และสรรพากรพื้นที่สาขาเฉลิมพระเกียรติ (กรมสรรพากร, 2564)

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากรเป็นภาษีทางตรงประเภทหนึ่ง
ที่สำคัญมาก เพราะเป็นแหล่งรายได้สำคัญของรัฐบาลและเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลใน
การกระจายรายได้สู่ภายในประเทศ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ ภาษีที่เก็บจากเงินได้
ของบุคคลธรรมดาไม่ว่าจะประเภทใดชนิดใด ถ้าไม่มีกฎหมายยกเว้นให้แล้วมักจะอยู่ในข่าย
ต้องเสียภาษีนี้ ฐานภาษีของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เรียกว่า เงินได้สุทธิ ซึ่งคำนวณได้จาก
การนำเงินได้พึงประเมินตลอดทั้งปีภาษี (ปีปฏิทิน) ไปหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนต่าง ๆ
ที่กฎหมายให้หัก เมื่อได้จำนวนเงินได้สุทธิเท่าใดแล้ว จึงคำนวณภาษีจากเงินได้สุทธิตามอัตรา
และวิธีการที่กฎหมายกำหนด (ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร, 2565)

สำนักงานสรรพากรพื้นที่บุรีรัมย์ ส่วนกรรมวิธีและคืนภาษี พบปัญหาในการยื่นแบบ
แสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.90, ภ.ง.ด.91 และ ภ.ง.ด.94) ทั้งที่ยื่นแบบ
แสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านกระดาษและที่ยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่าน
ระบบอินเทอร์เน็ต (E-FILING) จากปัญหาพบว่าการยื่นแบบแสดงรายการของผู้เสียภาษีเงินได้
บุคคลธรรมดา ที่ยื่นแบบฯ ไม่ถูกต้องเป็นจำนวนมาก เช่น การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้
บุคคลธรรมดาที่แสดงเงินได้ไม่ครบถ้วน ผู้เสียภาษีมีเงินได้หลายประเภทหลายชนิดและ
แสดงเงินได้ไม่ตรงกับข้อมูล หัก ณ ที่จ่าย ที่ส่งให้กับกรมสรรพากร การยื่นแบบแสดงรายการ
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ยื่นเพิ่มเติมในปีภาษีเดียวกัน (ยื่นแบบฯ มากกว่า 1 ฉบับ) การยื่น
แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่เกินกำหนดเวลาการยื่นแบบฯ และขาดยื่นแบบ
แสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ไม่ได้ยื่นแบบฯ) ของผู้ที่มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการ
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ทั้งที่ถึงเกณฑ์ขั้นต่ำของเงินได้พึงประเมิน (ถึงแม้ไม่มีภาษีต้องชำระ)
ต้องมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ทำให้สำนักงานสรรพากรพื้นที่
บุรีรัมย์ ต้องทำหนังสือเตือนให้ยื่นแบบฯ ออกหนังสือเชิญพบ และออกหนังสือขอเอกสาร
ประกอบการยื่นแบบฯ เพิ่มเติม ทำให้เกิดการทำงานที่ซ้ำซ้อนและขาดความคล่องอย่างมาก

ตาราง 1 สถิติการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา พ.ศ.2566 ของ

สำนักงานสรรพากรพื้นที่บุรีรัมย์ (เดือนตุลาคม 2565 – เดือนมีนาคม 2566)

ประเภทแบบ	แบบอิเล็กทรอนิกส์ (จำนวนแบบ)	แบบกระดาษ (จำนวนแบบ)	รวม
ภ.ง.ด.91	29,623	719	30,342
ภ.ง.ด.90	85,828	576	86,404
ภ.ง.ด.94	6,670	206	6,876
รวมทุกประเภทภาษีอากร	122,121	1,501	123,622
รายผู้ไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา			7,101
รายผู้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มากกว่า 1 ฉบับ			3,450

ที่มา. จาก กองเทคโนโลยีสารสนเทศและกองบริหารการเสียภาษีทางอิเล็กทรอนิกส์, 2566

จากตาราง 1 จะเห็นได้ว่า ในปีภาษี 2565 รายผู้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำนวน 7,101 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.77 ของจำนวนประเภทแบบทั้งหมด และรายผู้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามากกว่า 1 ฉบับ (หลายฉบับในปีภาษีเดียวกัน) จำนวน 3,450 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.79 ของจำนวนประเภทแบบทั้งหมด

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น การศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้ต้องการให้ทราบถึงปัญหาเพื่อต้องการแก้ไข้ปัญหาของการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่บุรีรัมย์ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงความรู้เรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในสำนักงานสรรพากรพื้นที่บุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ของความรู้เรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในสำนักงานสรรพากรพื้นที่บุรีรัมย์

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีความรู้เรื่องภาษี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่เข้ามาใช้บริการ ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเมืองบุรีรัมย์ จำนวน 8,000 คน โดยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของ Taro Yamane เป็นจำนวน 391 คน
2. ช่วงเวลาที่ใช้ในงานวิจัย
ระยะเวลาตั้งแต่ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2566 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2567

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การรับรู้เรื่องภาษีอากร

1. การเปิดรับสื่อเรื่องภาษี

การเปิดรับสื่อเรื่องภาษี ผลการวิจัยพบว่า ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจะรับข้อมูลโดยผ่านทางประสาทสัมผัสใน (ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ ตา หู จมูก ปาก ผิวกายสัมผัส) และเกิดขึ้นเมื่อมีสิ่งเร้า เช่น ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ (Billboard) สื่อสิ่งพิมพ์ รถแห่กระจายเสียงเสียงตามสาย รวมไปถึงสื่อออนไลน์ในรูปแบบแพลตฟอร์ม (Platform) ต่างๆ เกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เข้ามาสู่ประสาทสัมผัสการรับรู้ (Sensory Receptor Nerves) ของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สอดคล้องกับ โจเซฟ ที เคลปเปอร์

(Klapper, J.T., 1960) กล่าวว่า การเลือกเปิดรับ (Selective Exposure) เป็นขั้นแรกในการเลือกช่องทางการสื่อสาร บุคคลจะเลือกเปิดรับสื่อและข่าวสารจากแหล่งสารที่มีอยู่ด้วยกันหลายแหล่ง เช่น การเลือกซื้อ หนังสือพิมพ์ฉบับใดฉบับหนึ่ง เลือกเปิดวิทยุกระจายเสียงสถานีใดสถานีหนึ่ง ตามความสนใจและความต้องการของตน อีกทั้ง ทักษะและความชำนาญในการรับรู้ ข่าวสารของคนเรานั้นก็ต่างกัน บางคนถนัดที่จะฟังมากกว่าอ่าน ก็จะชอบฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์มากกว่าอ่านหนังสือ เป็นต้น

2. การทำความเข้าใจเรื่องภาษี

การทำความเข้าใจเรื่องภาษี ผลการวิจัยพบว่า ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจะแบ่งปันความสนใจมาสู่สิ่งเร้านั้น (ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ สื่อสิ่งพิมพ์ รถแท่งกระจายเสียง เสียงตามสาย รวมไปถึงสื่อออนไลน์ในรูปแบบแพลตฟอร์มต่างๆ เกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา) เกิดขึ้นเมื่อประสาทสัมผัสผ่านความรู้สึกไปยังสมองเพื่อพิจารณา สอดคล้องกับ โจเซฟ ที แคลปเปอร์ (Klapper, J.T., 1960) กล่าวว่า การเลือกสนใจข้อมูล (Selective Attention) ผู้เปิดรับข่าวสารมีแนวโน้มที่จะเลือก สนใจข่าวจากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง โดยมักเลือกตามความคิดเห็น ความสนใจของตน เพื่อสนับสนุน ทศนคติเดิมที่มีอยู่และหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่สอดคล้องกับความรู้และความเข้าใจ รวมถึงเซอร์เมอร์ฮอร์น และคณะ (Schermerhorn et.al, 2005, หน้า 72 - 74) กล่าวว่า ขั้นตอนการจัดระบบข้อมูล หลังจากทีบุคคลพิจารณาเลือกข้อมูลแล้ว บุคคลก็จะทำการจัดระบบข้อมูลนั้นโดยมี แบบแผนการจัดระบบข้อมูล (Schemas) ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการทำความเข้าใจและตีความต่อข้อมูลที่รับรู้

3. การเข้าใจความหมายของภาษี

การเข้าใจความหมายของภาษี ผลการวิจัยพบว่า ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจะจัดองค์ประกอบข้อมูลและแปลความหมายออกมาเพื่อให้เข้าใจได้ ซึ่งเป็นการนำความรู้สึกที่ได้รับแปลความหมายออกมา โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เป็นเครื่องมือ สอดคล้องกับ โจเซฟ ที แคลปเปอร์ (Klapper, J.T., 1960) กล่าวว่า การเลือกรับรู้ และตีความหมาย (Selective Perception and Interpretation) เมื่อบุคคลเปิดรับข้อมูลข่าวสารแล้ว ก็เชื่อว่ารับรู้ข่าวสารทั้งหมดตามเจตนารมณ์ของผู้ส่งสารเสมอไป เพราะคนเรามักเลือกรับรู้ และตีความหมายสารแตกต่างกันไปตามความสนใจ ทศนคติ ประสบการณ์ ความเชื่อ ความต้องการ ความคาดหวัง แรงจูงใจ สภาวะทางร่างกาย หรือสภาวะทางอารมณ์และจิตใจ ฉะนั้นแต่ละคนอาจตีความเฉพาะข่าวสารที่สอดคล้องกับลักษณะส่วนบุคคลดังกล่าว รวมถึง สิทธิโชค วรานุสันติกุล (2548, หน้า 45) กล่าวว่า การแปลความหมาย (Interpretation) เป็นขั้นตอนสุดท้ายในกระบวนการรับรู้ โดยบุคคลจะอาศัยคุณสมบัติที่มีอยู่ในตัว เช่น ทศนคติ ประสบการณ์ ความต้องการ ค่านิยม เพื่อช่วยในการพิจารณาสิ่งเร้าภายนอกผสมผสานสิ่งเร้าเดียวกันที่เสนอต่อบุคคลต่าง ๆ บุคคลเหล่านั้นจะแปลความหมายต่างกัน

ความสัมพันธ์ต่อการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา(ภ.ง.ด.90,91 และ 94)

ความหมายของความสัมพันธ์ มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวว่า

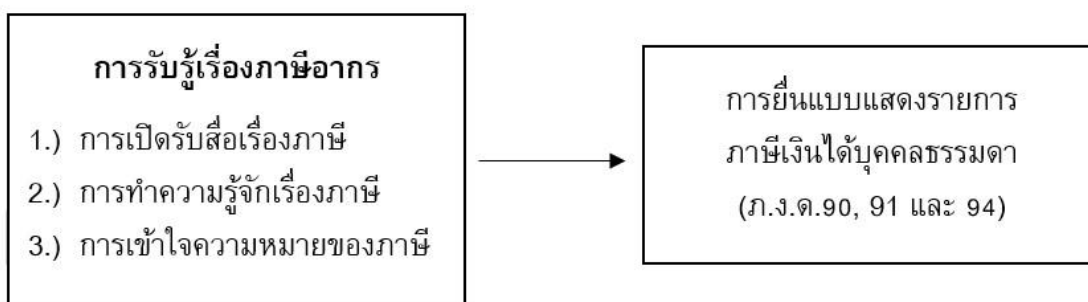
สลิลทิพย์ จันทะยานี (2550) ได้อธิบายความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลว่าเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องผูกพันต่อกัน ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อกันและการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สอดคล้องกับ พงศ์ หรดาล (2540) กล่าวว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนทำงานเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้พนักงานอยู่กับองค์กรนานขึ้น และสร้างผลงานที่ดีให้กับหน่วยงาน สามารถกระทำได้โดยสร้างความเข้าใจในค่านิยมและจริยธรรมให้พนักงาน ผู้บริหารจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับพนักงาน ผู้บริหารจะต้องมีความเสมอภาคและมีความยุติธรรมและมีการชมเชยและติเตียนอย่างสมดุล

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพ 2 กรอบแนวความคิดของการวิจัย

ตัวแปรต้น (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ที่เข้ามาใช้บริการ ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเมืองบุรีรัมย์ จำนวน 8,000 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ที่เข้ามาใช้บริการ ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเมืองบุรีรัมย์ จำนวน 391 คน โดยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) กำหนดความคลาดเคลื่อนในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.5 (Taro Yamane, 1973, หน้า 727-728)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัย คือ เครื่องมือประเภทแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย การเปิดรับสื่อเรื่องภาษี การทำความรู้จักเรื่องภาษี การเข้าใจ ความหมายของภาษี และความสัมพันธ์ต่อการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด. 90, 91 และ 94)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และเติมข้อมูลประกอบไปด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้/เดือน ภูมิลำเนา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้เรื่องภาษีอากร ได้แก่ การเปิดรับสื่อเรื่องภาษี การทำความรู้จักเรื่องภาษี และการเข้าใจความหมายของภาษี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีลักษณะเป็น ข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.90, 91 และ 94) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้เรื่องภาษีอากร จำนวน 391 คน ของผู้เสียภาษีต่อการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีศึกษา สำนักงานสรรพากรพื้นที่บุรีรัมย์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงรายละเอียดดังนี้

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้เรื่องภาษีอากร

ข้อ	การรับรู้เรื่องภาษีอากร	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	การเปิดรับสื่อเรื่องภาษี	4.43	0.76	มาก
2	การทำความรู้จักเรื่องภาษี	4.39	0.85	มาก
3	การเข้าใจความหมายของภาษี	4.23	0.77	มาก
รวม		4.35	0.71	มาก

จากตาราง 2 พบว่า การรับรู้เรื่องภาษีอากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.35, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณารายข้อย่อย พบว่า การเปิดรับสื่อเรื่องภาษี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = 0.76) การทำความรู้จักเรื่องภาษี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.39, S.D. = 0.85) และการเข้าใจความหมายของภาษี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.23, S.D. = 0.77)

ตาราง 3 การเปิดรับสื่อเรื่องภาษี การทำความรู้จักเรื่องภาษี การเข้าใจความหมายของภาษี

ต่อการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.90, 91 และ 94)

ผู้วิจัยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment - correlation coefficient) แสดงรายละเอียดในตาราง ดังนี้

	ขั้นเปิดรับ	ขั้นตั้งใจรับ	ขั้นเข้าใจความหมาย	การยื่นแบบฯ
การเปิดรับสื่อเรื่องภาษี	1	0.692**	0.604**	0.380**
การทำความรู้จักเรื่องภาษี		1	0.834**	0.364**
การเข้าใจความหมายของภาษี			1	0.337**
การยื่นแบบฯ				1

จากตาราง 3 พบว่า การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.90, 91 และ 94) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเปิดรับสื่อเรื่องภาษี ของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อยู่ในระดับปานกลาง (r = 0.380) อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.1 การทำความรู้จักเรื่องภาษี ของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับปานกลาง (r = 0.364) อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.1 การเข้าใจความหมายของภาษี ของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับปานกลาง (r = 0.337) อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.1

สรุปและอภิปรายผล

1. ผลการศึกษาถึงความรู้เรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในสำนักงานสรรพากรพื้นที่บุรีรัมย์ ได้แก่ การเปิดรับสื่อเรื่องภาษี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = 0.76) รองลงมา ได้แก่ การทำความรู้จักเรื่องภาษี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.39, S.D. = 0.85) และลำดับสุดท้าย ได้แก่ การเข้าใจความหมายของภาษี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.23, S.D. = 0.77)

2. ผลการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของความรู้เรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.90, 91 และ 94) ในสำนักงานสรรพากรพื้นที่บุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.91, S.D. = 0.57) โดยการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.90, 91 และ 94) มีความสัมพันธ์ทางบวก

กับการเปิดรับสื่อเรื่องภาษี ของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.380$) อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.1 การทำความรู้จักเรื่องภาษี ของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.364$) อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.1 การเข้าใจความหมายของภาษี ของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.337$) อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.1

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อผู้สนใจในการที่จะนำผลการวิจัยไปใช้หรือทำการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.) ด้านการความรู้เรื่องภาษีของผู้เสียภาษีต่อการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากรณีศึกษา ประชาชนทุกคนผู้มีหน้าที่ในการเสียภาษีควรแบ่งเวลาในการศึกษาหาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับเรื่องการเสียภาษีอากรประเภทต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจสิทธิหน้าที่ และสิทธิประโยชน์ทางภาษีสิ่งต่างๆ ให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

2.) รัฐบาลสามารถสร้างความสมัครใจเกี่ยวกับการชำระภาษีโดยการกำหนดอัตราภาษี มาตรการสิทธิประโยชน์ต่างๆ ระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับภาษีและสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานโดยคำนึงถึงการตอบสนองต่อความต้องการของผู้เสียภาษี

3.) กรมสรรพากรควรมีการจัดอบรมในเรื่องวิธีการคำนวณภาษีและความรู้เรื่องภาษีประเภทต่างๆ โดยอาศัยช่องทางสื่อออนไลน์ในรูปแบบแพลตฟอร์ม (Platform) ต่างๆ เพื่อสื่อสารและใช้ในการติดต่อกับผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1.) ควรมีการเพิ่มระดับกลุ่มข้อมูลในการศึกษาจากงานวิจัยนี้ เป็น 2 ระดับ เช่น ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด หรือศึกษาตัวแปรมากกว่า 2 ระดับ จะทำให้ได้ข้อความรู้ที่สมบูรณ์ใช้เป็นสารสนเทศในการตัดสินใจที่จะส่งเสริม สนับสนุน หรือวางแผนกำหนดนโยบายในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจต่อการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.90, 91 และ 94)

2.) ควรมีการศึกษารูปแบบหรือแนวทางในการพัฒนาโมเดลการวัดตัวแปรแฝงแต่ละตัวที่ใช้ในการวิจัย ว่ามีรูปแบบใดบ้างที่จะทำให้พฤติกรรมที่สังเกตได้จากตัวแปรเหล่านี้ให้เกิดในตัวประชาชน หรือเกิดขึ้นในตัวของประชาชน เพราะเมื่อทุกปัจจัยที่ศึกษาได้รับการพัฒนาด้วยแนวทางที่ชัดเจนดีแล้ว ย่อมส่งผลให้การพัฒนาความรู้ความเข้าใจต่อการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.90, 91 และ 94) เพิ่มสูงขึ้น

3.) ศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
ในขณะปัจจุบัน ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วของนวัตกรรมและเศรษฐกิจ ให้ปฏิบัติตาม
กฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและชำระภาษีอย่างครบถ้วน

เอกสารอ้างอิง

- กรมสรรพากร. (2567). แบบฯ และกำหนดเวลายื่นแบบฯ. ค้นเมื่อ 20 มกราคม 2567,
จาก https://www.rd.go.th/fileadmin/user_upload/porkor/pp.pdf
- พงศ์ หรดาล. (2540). จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กรเบื้องต้น. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สลธิทิพย์ จันทะยานี. (2550). ผลการฝึกทักษะการสื่อสารแบบเปิดใจที่มีต่อประสิทธิภาพใน
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล : กรณีศึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สิทธิโชค วรานุสันติกุล. (2524). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครการพิมพ์.
- Klapper, J. T. (1960). *Effects of mass communication*. New York : Free Press.
- Schermerhorn, J. R. (2005). *Management (7th ed.)*. New York : John Wiley & Sons.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York : Harper & Row.